

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház) a hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az „ELLENZÉK” előfizetési díja:

Egész évre 16 frt v. 32 korona. Negyedévre 4 frt v. 8 korona. Félévre 8 frt v. 16 korona. 1 hónap 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr., vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz.: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon sz.: 9.

ERZSÉBET.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Beklam sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 forint.

Nyitléri esikkek: garmond sora után 20 krajczár fizetendő.

Egy koporsó fölött.

Földöntúli bánatának az lett a végső stációja, hogy ő is kiszorult, Összetört lelkének útát nyitott egy gonosztevő gyilka, hogy átköltözhesék szeretett fiához.

A balvégzet mindkettőnél feldulta a természet rendjét. E dicsőültek fényes pályáján győzelmeskedett a sötét pokol a tündöklő menny fölött. Most már ölelkeznek égi boldogságban.

Ha az őskorban történik a bal-szerencse ennyi csapása: babona fogja el a népek szellemét s rémes jóslatok töltik be a templomok levegőjét. Most, hogy kitárva áll a természetnek sok nagy törvénye s láncolatban látjuk a társadalmi erők kölcsönhatását okról okra és okozatról okozatra: ime most is megáll okfejtésében az emberi elme és megdöbben a szív, mert a szörnyű csapásoknak magyarázatát nem adhatjuk és megnyugtatót ige után hasztalan sőhajt a kebel.

Meghalt. Ennyiből áll összes tudásunk.

Nem szenved többé. Ez a mi vigaszunk összes foglalatja.

Hiúságos tudás annak, ki a miértet fürkészi. Silány vigasz annak, ki érezte az ő áldásos kezét.

Pedig mindnyájan fürkésztük azt a miértet. Hiszen mindnyájan féltjük lelkünk egyensúlyát, mely csak addig áll fenn, a míg hinni tudunk a Gondviselés igazságában. És mindnyájan éreztük az ő áldásos kezét, mert nemzetünk szívét ragadta meg az, hogy magához fűzze ezt a nemzedéket a sirig — és az örökké valóságig a történelmi emlékekben.

Ugy volt ez a csodálatos lény megteremtve, hogy csak akkor okozzon bánatot, mikor már nem él. A míg élt szeretet, vigasz, megbocsátás sugárzott felénk egész valójából. Hittünk — reményünk, bizalmunk az ő nagy szívében talált menedékre.

Öröngyöngy volt egy próbára tett nemzetnek. Két nagy szenvedő talált egymásra a historia jegyében. Megértették egymást. Mikor már-már kimerültünk a balvégzet sulya alatt; egy sok százados járom átkát emelte le rólunk; mikor pedig őt vette üldözőbe a balsors: szenvedő lelkének minden sohajátását kunyhóról kunyhóra szállította a nemzeti részvét, hogy azt a jégceppet, mely nagy fájdalmában szívére hullott, felolvassza milliók szeretetének melege.

Társát a szenvedésben, reményét a viszontagságban, delejes utmutatóját a bonyodalmas között elvesztette nemzetünk. Meghalt. Meghalt erőszakos halállal; miként a többi szent; miként a többi vértanú. Ártatlanul, senkit nem bántva, a szerencsétlent oltalmazva, minden nemest becsülve, mindig csak jót cselekedve, meghalt egy gonosztevő keze által.

Milyen förtelmes bizonyíték az emberi romlottság mellett! Önmagunktól kapunk undort, hogy nekünk is testünk, lelkünk van, mint annak; hogy hasonlítottunk hozzá: hogy szervünk közt nem talál a tudás ellentétes elváltozást.

De nem! Van nyomtalan részünk is. És épen ez hágy nyomot az emberiség nagy pályafutásán. Igen; van sulytalan részünk is. És ez az, mi ránehezedik az emberi haladás emeltyűre, hogy magasba emelje az erkölcsi értékeket.

Ezt a nyomtalan és sulytalan erőt hiába tesszük görcsö alá és hiába rakjuk mérlegre. A durva számszám érzéketlen marad. De a világrend finom törvényei megérzik a láthatatlan erő sulyát s annak hatása alatt rendezik be az emberi nem sorsát.

Ez a sulytalan erő nem olyan a gyilkosnál, mint az áldoztnál. A gyilkos emléke oda kerül az emberi történelem személtrektárába s ocsmány nevét utálattal fogják emlegetni a századok. Az áldozat emléke fölött szent ragaszkodással fog virrasztani a magyar nemzet utódokról-utódra, örök tanulságul ahoz a nagy igazsághoz, hogy fajunk hálája soha el mulik azon fejedelmi alakok iránt, kiknek szíve megnyit a nemzeti szabadság részére.

Bartha Miklós.

A temetés.

Bécs, szept. 12.

Az eddigi rendelkezések szerint a királyné holttestét 15-én hozzák Bécsbe, 16-án állítják fel a ravatalt és 17-én, szombaton lesz a temetés.

Bécs, szept. 12.

Ma este 10 óra 50 perczkor udvari különvonat indul Genfbe, mely hazahozza a királyné holttestét. A gyászmenetben gróf Bellegarde, a királyné főudvarmestere, Hunrich grófnő, a királyné főudvarmesternője, tolnai Festetics Mária grófnő udvarhölgy, két kamarás, mint császári és királyi biztos, két szolgálattevő palotahölgy és két udvari hivatalnok vesz részt. A holttestet bebalzsamozták és érezték a szívébe teszik, melyet egy második, tölgyfából való koporsóban helyeznek el. Ezt a koporsót még az elszállítás előtt lezárják és leolmozdítják.

Az osztrák határtól kezdve egészen Bécsig, minden állomáson, melyen a gyászmenet elhalad, a koporsót a templomok harangszava fogja fogadni. A koporsó 15-én, csütörtökön, este tíz órakor érkezik a nyugati pályaudvarba. Innen a hagyományos szertartás szerint, nyolcfogatu udvari fekete gyászhintó viszi a holttestet a Burgba. Ez alkalommal a spanyol udvari szertartás egész pompáját fogják kifejteni. A zárt koporsót a Burg plébánia-templomában teszik ravatalra és pénteken meg szombaton megengedik a közönségnek, hogy utolsó Isten hozzódót mondjon az elhunyt királynénak.

A halottat 17-én, szombaton délután négy órakor a spanyol udvari szertartás legnagyobb pompájával helyezik örök nyugalomra a kapuczinusok sirboltjában. A vigiliák 19-én, hétfőn este hét órakor kezdődnek, a prédikációval kapcsolatos gyászmiséket 20-án, 21-én és 22-én délelőtt 11 órakor mondják a Burg plébánia-templomában. A királyi rendelet az udvari gyász hat hónapig, szept. 21-től 1899. március 21-ig tart. Ebből az időből 2 hónap a legmélyebb, 2 hónap a mély és két hónap a kevésbé mély gyászra esik.

Bern, szept. 11.

Erzsébet királyné holttestének a pályaudvarra szállításánál a szövetségtanács is képviselve lesz.

A gyilkos merénylet.

Genf, szept. 11.

Aubert rendőrbiztos állandóan a Beauvillage fogadóban marad, hogy rendelkezésre álljon az osztrák-magyar követeknek. Bécsből még semmiféle rendelkezés nem érkezett ide. Ma reggel negyed 8 órakor a szövetségi főügyész, a vizsgálóbíró valamint Gosset, Reverdin, Major és Goly orvosok odaértek a bírósági halottszemle megkezdésére. A szemle megkezdését azonban délelőtti 11 órára, esetleg délutáni 2 órára halasztották. Hodler, a főügyész titkára ma reggel 7 órakor vizsautazott Bernbe.

A svájci diplomáciai ügyvivő a N.W. T. egy megkérdezésére elmondta, hogy a svájci hatóságok mindent megtettek a királyné személyes biztonságának megőrzése érdekében, de intézkedéseit nagyon meglehetősen magán királyné, a ki azokat nemcsak nem tette, hanem kijátszotta is. A rendőrség soha sem tudta, a királyné mikor és hová megy. Ha pedig a felségess asszony észre vette, hogy a fogadó

előtt rendőrök állanak, mindig a hátsó kapun távozott, a hol biztos volt, hogy nem veszik észre.

A gyilkos.

Lausane, szept. 11.

Luccheni itt, mint kőfaragó dolgozott. A múlt hó 18-án adta itt be igazoló iratát, de szeptember 5-én visszahozta azokat. Tegnap este Luc-heni barátjai és ismerősei közül 10 embert letartóztattak. A vizsgálatot a legnagyobb erővel folytatják.

Bern, szept. 11.

A szövetség-tanács azon a nézetben van, hogy a genfi bírói hatóságok illetékesek Luccheni merénylet ügyében a vizsgálat vezetésére és a büntetés elítélésére.

Páris, szept. 11.

A Havas-ügynökség főtartással azt a hírt közli, hogy bizonyos Lucchesi (Luccheni?), a ki a milánói zavargásoknál kompromittálva volt, Olaszországból kiutasított, mire állítólag Zürichbe ment, a hol résztvevett egy anarkista gyűlésen, a melyben hét anarkistát jelöltek ki, köztük Lucchenit is egy uralkodó meggyilkolására.

Páris, szept. 13.

Az itteni rendőrfőnökség pontos adatokat kért a merényletről a genfi rendőrségtől, hogy konstatálhassa, vajon azonos-e a merénylet Nicais Lucchesivel, a kinek tüzelméről néhány hónap előtt Párisból és Marseilléből jöttek jelentések. A titkos rendőrség folytatja a nyomozást, hogy kiderítse, vajon voltak-e Luccheninek Párisban összeköttetései.

Az itt levő Rörden és Töngé anarkistákat, a kiket veszedelmeseknek tartanak, szemmel kísérik.

A Liberté szerint, több anarkista, a kik nem érezték itt több biztonságban magukat, tegnap este és ma reggel elhagyták Páris.

Főherczegek a temetésen.

A temetésen a királyi család összes tagjai ott lesznek számszerint hetvennyolc királyi herceg és királyi hercegnő, úgy hogy a külföldi uralkodók képviselőivel együtt száz-nál többen lesznek hivatalosan.

A halottas ház.

Auguste Fulliquet főügyész-helyettes felügyelete alatt gyászba vonják most a halottas szobát. A főügyész-helyettes megengedte, hogy a halottas szobába belépjenek. A félkör alakú szoba kis részében már feketével van bevonva. Az alacsony ház lépcsős ravatalakörül harminczhat nagy fekete fagyertyatartó közt tizenkétáru karosgyertyatartó van. A szobában négy fekete karosszék van. A szomszédos egyablakos szobában, mely a királyné öltözője volt, a földön mintegy husz koszu fekszik. A harmadik kis egyablakos szoba, a királyné hálószobája volt. A kocsizalaku szoba háttérében széles ágy van. Az ágy mellett levő asztalkára vetve arasznyi nagyságú feszület van, a melyet az apácák hordanak.

A halott fehér ruhába van öltöztetve. Lefotografálni nem engedték a halottat, csak a bíróság számára készült egyelőre egyetlen fénykép. A halott arckifejtése nyugodt. A szenvedésnek semmi nyoma sem látszik. A szempillák kissé kékese és nyugodtan csukódnak a szemre.

A király.

Bécs, szeptember 11.

Ő Felsége nagyon meglepszik a szenvedés, de táviratilag Ischlból meghívott Wiednerhofer dr. udvari orvosnak semmi oka nem volt a kezelésre. Délelőtt 9 órakor ő Felsége Mária Valéria és Gizella főhercegnővel a schönbrunni kastély kápolnájában Mayer Löhrincz udvari káplán által celebrált misét hallgatott, mely alatt ismételtelen lehetett zokogást hallani. Mise után visszavonultak a kastélyba, melyet azóta nem hagytak el. A délelőtti folyamán érkezett meg Ferencz Ferdinánd és Szalvátor főherceg is. A király csak nagyon keveset beszél és ritkán. Tegnap ő Felsége így nyilatkozott:

— Istenbe vetett bizalmamat nem veszítem el.

A király azt az óhaját fejezte ki, hogy a hét folyamán meggyónjon. Még tegnap mondta el környezetének, hogy csak nem régen kapott levelet Erzsébet királynétól, melyben megírja, hogy kuráját nem sokára

egészen befejezi és örül, hogy rövid idő múlva ismét Bécsbe jöhet és a jubiláris ünnepélyeken részt vehet.

Ő Felsége most is fáradhatatlanul intézi az állami ügyeket, melyek több óra hosszát foglalkoztatják. Még az érkező részvét-táviratokat is személyesen akarta elintézni, ámber azok száma oly nagy, hogy aschönnbrunni táviradaihivatalnokok számát kettőtől négyre kellett szaporítani. A királynak most teendői végzésére négy udvari titkár áll rendelkezésére.

Az orvosi jegyzőkönyv.

A halál okáról felvett jegyzőkönyv a következőket mondja.

A gyilkos számszám hegyes, háromélt, élesített vas, vagy aczéldarab és a negyedik bordánál hatolt a testbe. A borda a rendkívül nagy erővel mért csapás folytán összetört; a seb kerülete két és fél milliméter.

A számszám vízszintes irányban hatolt be a átfurta a tüdőt és a szív vérzacsokóját. Azután a szív baloldálán kijött. A halált a szívzacsokóba töltődő vér okozta, mely fulladást idézett elő. A szív vastag zseiréteget mutatott és a mennyeiben egyelőre konstataálni lehetett, teljesen egészséges volt. A seb részöl-szegélyű és teljesen megfelel a fűrészeszől alakjának.

Arra a kérdésre, hogy mint birt a királyné a merénylet után száz lépést még gyalog megtenni, Goly orvos így felt: A gyilkos számszám teljesen átszurta ugyan a szívet, minthogy azonban a fegyver rendkívül éles volt, a vércseppek csak nagyon lassan jöttek ki a szívből és a szívzacsokót csak lassan telítették meg.

Addig, a míg a szívzacsokó nincs nagyon tele vérről, a szív működése akadálytalan és addig a sebestől elhet. A királyné tehát átszurt szívével tette meg a száz lépésnyi utat s csak akkor állott be a halál, mikor a szívzacsokó vérről telt meg. Ha a gyilkos szerencsémot bennhagyták volna a sebben, akkor a királyné még tovább élt volna, mert így a vér kitöltődése meg lett volna akadályozva.

A gyilkos fegyverforgóját maga kezítette és csak a hegyét élesítette, nem pedig a pengéjét is, nehogy annak fénye esetleg elárulhassa.

Az orvosok fényképezési felvételt csináltak a sebről, de köteleztettek, hogy a kísét csak a főügyésznek adják át. A királyné arczát nem engedték fényképezni.

A freuburgi püspök a hír vétele után nyomban apácánővéreket küldött, kik azóta folyton imádkoznak. Jerabek bécsi rendőrtanácsos ideérkezett, hogy az eset részleteit a legnagyobb pontossággal megállapítsa.

A király és leánya.

Bécs, szeptember 11.

Mária Valéria királyi hercegnő ma reggel hat órakor érkezett meg Wallsee-ből és mély gyászba öltözve a pályaházról egyes-nesen Schönbrunnba hajtatott. A találkozás a király és leánya között megrövidült volt. A királyi hercegnő görcsösen zokogva borult atyja keblére, a ki szorosán magához ölelte és össze-vissza csókolta. Néhány pillanatig szóltalan csüngött egymáson apa és leánya, míg végre szóhoz tudtak jutni.

Kilencz tragédia.

A nagy halott családja nemcsak a királyok aranykoronáját, hanem a szenvedők töviskoronáját is viseli. Erek óta tragédia tragédia után sutt le a trón kőre, borít fellegre felleg a mi jó öreg királyunk homlokára. És ő férfiasan, szótlanul tűr, meg-megropan minden új csapás alatt, s tovább hordja emelten szép ősz fejét...

Hildegard.

Albrecht főherceg leánya. Ő az első tragédia áldozata. Elevenen égett el.

Miksa császár.

Sorsát mindenki ismeri. Agyonlőtték Mexikóban.

Lajos király.

Bajorország szerencsétlen fejedelme Erzsébet királyné unokatestvére.

Rudolf.

Mayerling... Az egyetlen fiu.

Vilmos főherceg.

Lováról esett le Bécs mellett. Azonnal meghalt.

Orth János.

Elment... Holttá nyilvánították. Talán meg is halt.

László főherceg.

A magyar főherceg fia, reménysége. Az a gyai erdő halottja...

Az alençon hercegnő.

Erzsébet királyné testvére. Párisban, a Bazar de Charitében égett el...

Ez nyolcz tragédia. A kilenczediken most irunk...

Egykori merénylet a királyné ellen.

A királyné már ezelőtt is egyszer ki volt téve annak a veszélynek, hogy egy olasz ember meggyilkolja.

A triezsi kiállítás megnyitásánál, a 80-as évek kezdetén, egy irredentista bombát dobott az ünnepi menetbe, mely alkalommal több ember megsebesült. Két hét után a királynak, királynénak, a trónörökösnek és a trónörökösnek meg kellett volna látogatni a kiállítást. Minthogy azonban további merényletektől tartottak, a király és a trónörökös azt kívánták, hogy a királyné ne utaz-zék velük. Mint akkor a trónörökös elbeszélte, a királyné a kívánságot s szavakkal utasította vissza: „Ha merénylettől kell tartani, akkor éppen veletek utazom, akkor oldaltok van a helyem” és a királyné el is kísérté őket Triestbe, a hol, mint később Oberdank vallomásaiból megtudták, egy olasz merénylet leste az alkalmat, hogy a királyi párt meggyilkolja. Ezt a merénylet Udineben, Oberdankot és társait pedig Triestben akasztották fel.

Az iskolák gyásza.

Kuncz Elek, tankertületi főigazgató a következő átiratot intézte az iskolák igazgatóihoz:

Felleges királyasszonyunk minden magyar szívének közös, igaz és nagy bánatára rut orgyilkosságnak esett áldozatul; a lesújtó gyásznak külső kifejezésére nézve a nagyműltősségu vallás- és közokt. miniszter ur 63346 sz. leirátával a rendelkezése és vezetése alatt álló minden fokozatu tanintézeteket illetőleg a következőket rendeli el: 1., a temetés és gyászünnepély napján az intézet működése szünetel. 2., az egyes hitfelekezetek által tartandó gyászistenti tiszteleten az ifjuság vegyen részt és utána az intézet egyik tanára, illetve tanítója a nemzeti csapás nagyságát méltassa, s elhunyt királyné emlékeztet a megrendítő szomorú alkalomnak megfelelő módon kegyelletes szavakkal az ifjuságnak lelkebe véssze.

Felhívom ennél fogva az igazgatóságot, hogy eme rendelet értelmében azonnal intézkedjék.

Kolozsvárt, 1898. szept. 12.

Kuncz Elek s. k.
tanker. kir. főigazgató.

Az ipartestület gyásza.

A kolozsvári ipartestület előljárósága tegnap délután 5 órakor rendkívüli gyűlést tartott. Az előljárósági tagok teljes számban fekete öltönyben jelentek meg, a gyűlésterem asztalát pedig fekete posztóval vonták be.

Reményik Károly elnök mély csendben felállott, mire a jelenvoltak is felálltak. Az előlők a következőket mondták:

Ezeréves Magyarországnak nagy és súlyos csapás érte. Erzsébet királynét, felejtetlen királyasszonyunkat, Magyarországnak pártónusát, idegen földön egy rajongó gyilkos töre orvul megölte. Szívünk elszorul e nagy fájdalomtól és lesújtva állunk itt.

Szent kötelességünk érzetétől áthatva, hogy e hazánkra nézve megmérhetetlen csapásért, hazafini fájdalomunknak kifejezést adjunk azért jöttünk e helyre és kérem előadó titkár urat, hogy indítványait terjessze elő.

Hirschfeld Lajos titkár meghatottan az alábbiakat mondotta:

Mélyen tisztelt Előljáróság!

Reményik Károly elnök ur előadta azon szomorú okot, a mely arra indította az elnökséget, hogy a mai rendkívüli gyűlést összehozza.

Fájdalomtól és bánattól lesújtva sir a magyar nemzet azon súlyos csapás alatt, a mely Erzsébet királyasszonyunk ő felsége gyászos elhunytával érte.

Az alattvalói hú szív legmélyebb fájdalmával, a mely bánattól megtörve állok itt Önök előtt, hogy azon nagy gyásznak és

bánatnak szavakban adják kifejezést, a mely imádott királynéknak meggyilkolása által szegény hazánkat érte.

Genfben, ép n midőn hajóra akart szállani, szurta le orozva egy gyáva, a ki nem állotta undok kezét országunk imádott védő angyal, bálványozott nagy asszonyunk és koronás királynénkra emelni.

A mennyire gyalázatos e gyáva gaznak hitvány tette s nincs elég meggyalázás azó a magyar nyelvben, a melylyel azt illetni kell, ép oly nagy és megrendítő a bánat és gyász, mely Erzsébet királyné elhunytá által árva nemzetünk érte.

Felettünk a magasságos égből, oh magyarok Istene, miért engedéd megértnék e gyásznapot?

De ha már így rendelés s ezzel új próbának akarad kitenni a szegény magyar hazát, meggyőződhetel oh nagy Isten! mindenek ura, hogy ki volt a megboldogult Erzsébet ő Felsége a magyar nemzetnek!

Mindene, védőszentje, őrangyala!

Elvesztette, meghalt, nincs többé!

Nagy a mi bánatunk, nagy a veszteségünk, bánat és mély gyász tölti el egyaránt minden honfi szívét.

Kolozsvár város polgárai is méltó kifejezést kell adjanak szívük azon nagy fájdalomának, mely őket hön szeretett és imádott királynéja gyászos elhunytával érte.

Részt kívánunk venni mi is e nagy nemzeti gyászban s megkívánjuk osztani jó öreg királyunk nagy fájdalmát.

Bátor vagyok a gyász kifejezésére a következő határozati javaslatot a tisztelt előjáróság elé terjesztani:

1. Erzsébet királyné ő Felsége gyászos elhunytá felett, városunk iparosága nevében, szíve legmélyebb fájdalomának jegyzőkönyvében adjon kifejezést.

2. A megmérhetetlen fájdalomt okozó gyalázatos gyilkost, a legnagyobb undor, megvetés és gyaláznak dobja oda.

3. Nagy gyászának méltó külső kifejezést adandó, az előjárósági tagok 30 napig gyászt fognak kalapjaikon hordani és házait gyászlobogóval látják el, minek követésére városunk összes iparos polgárai felkérődnek.

4. Az ipartestület helyiségén 30 napig a gyászlobogó kitzitve marad.

5. A gyász isteni tiszteletet testületileg részt vesz.

6. A temetés napján általános munkaszünet tartására hívja fel az összes iparosokat.

Midőn fenti határozati javaslatot elfogadásra ajánlom, kérem az Egek urát, adjon erőt jó királyunknak elviselni nagy és megmérhetetlen bánatát, — melyben minden egyes állattalója szíve legmélyebb érzelmeivel osztozik.

Magyarok Istene, óvd meg a királyt, óvd meg szegény magyar hazánkat!

Hirschfeld Lajos titkár siri csendben elmondott beszéde után az előjáróság a javaslatot egyhangulag elfogadta, mely után a rendkívüli gyűlést elnök bezárta.

Az EMKE gyászja.

Kizárólag gyászúlése jellegével folyt le az EMKE zsinat utáni első rendes választmányi gyűlés tegnap d. u. 3 órakor a városházán. A tagok fekete ruhában jelentek meg, a tárgysorozat gyászkeretben, a gyűlésterem gyászba vonva.

Jelen voltak: gr. Kun Géza tisz. elnök, gr. Béli Ákos elnök, gr. Kornis Viktor alelnök, Sándor József t. alelnök főtitkár, Merza Lajos főpénztáros, Balogh Károly és Fekete Nagy Béla jegyzők, Grajzógó Manó jogtanácsos, Székula Ákos ellenőr, Deák Albert, br. Feilitzsch Arthur directoriumi tagok. Mihály István, Polcz Rezső, Radnóti Dezső,

Szabó Sámuel, Szvacsina Géza alapító és választott választmányi tagok.

Előnk az ülést megnyitván, szomorú kötelességének tartja (a tagok felállának) kifejezést adni ama megrendítő mély gyásznak és fájdalomnak, mely a Nemzetet és Királyát Erzsébet királyné ő Felsége elhunytá által érte. Megvetéssel mellőzi az idegen gyilkos merénylő gszttétével foglalkozást, azonban a fájdalom és őszinte részvét mély könyveivel siratja a legnemesebb királynét, Magyarország védangyalát és nagyasszonyát. Kiemeli, hogy különösen fájdalmasan érinti e szörnyű gyászeset az EMKE-t, mely a magyarság és a Nemzet szolgálatára vállalkozott. Indítványozza:

1. Fejezze ki a választmány részvétét és fájdalmát jegyzőkönyvileg a nagy nemzeti gyász fölött.

2. Ő Felségéhez részvétirat intéztesse.

3. Az EMKE iskolákban és óvodákban gyászünnepeknek lehessenek f. hó 17-én a temetés napja — mondatik ki.

4. A további intézkedések a temetésre és a nemzeti gyászra vonatkozó hivatalos közléseknek megfelelőleg a directoriumra, illetve elnökségre bíztnak.

Az igazgató választmány az elnök indítványát egyhangulag szomorúan elfogadván; a tagok nevében br. Feilitzsch Arthur directoriumi tag szólal fel, hasonlóképen könnyekig megindult és megindítólag adván viszhangot az elnök beszédének. Egy mély sebzhez hasonlítja a Nemzet fájdalmát és gyászt, mely a kegyelet minden érzetére annál sajtóbb és égetőbb, miként az orvos keze alatt a phisikai seb.

E fájdalom alatt úgy érzí, hogy a gyűlés képtelen a további napirenddel foglalkozni, azért általános helyeslés közt annak a nézetnek ad kifejezést, hogy az igazgatóválasztmány jelen ülése, a mi a tárgyakkal való foglalkozást illeti, napolja el magát; — illetve a Nemzet kegyeletén és gyászában kiált semmi egyébbe ne foglalkozzék. Ellenben bizassék meg a directorium, illetve az elnökség sürgős ügyeknek utólagos jóváhagyás fentartásával ellátására. Indítványát egy 5 pont gyanánt terjeszti elő.

A választmány tagjai megindulva hallgatván végig buzgó tevérsüknek ezen előterjesztését, az indítvány egyhangulag elfogadtattak.

Erre az ülés tagjai ünnepélyes néma csendben szétoszlottak.

Egyetemi ifjuság gyászja.

A kolozsvári F. J. tudomány egyetem ifjusága lesújtva a gyásztól és megtörtén a fájdalomtól, a mi őt Felséges Nagysasszonyunk Erzsébet királyné halála által érte, tegnap f. hó 12-én, a III. számú jogi tanteremben Gergely György körnök vezetésével gyászgyűlést tartott. E közgyűlésen egyhangulag elhatározta az ifjuság, hogy Felséges királynéknak szerencsétlen halála feletti fájdalom és részvétét jegyzőkönyvileg örökíti meg, belső fájdalmainak külső kifejezést ad, gyászünnepeket rendez, gyász jelvényt visel, az ő Felségének emelendő szobrára való gyűjtéshez hozzájárul, testületileg részt vesz a tartandó isteni tiszteleteken és Felséges királyunk előtt részvétét tolmácsolja. Az egyes pontok részleteinek megbeszélésére és a további teendők feletti határozat hozatalra a közgyűlés tehatalommal egy 25 tagu bizottságot küldött ki, mely ma délen gyűlt össze és határozatait a délutánra elnapolt közgyűlés elé terjeszti.

Az unitárius egyház gyászja.

Az unitárius egyház tanácsa a királyné ő Felsége szomorú halála alkalmából már vasárnap délelőtti 11 órakor gyűlést tartott, melyen Ferenz József unitárius püspök mély megindulással tett előterjesztést a csaknem hihetetlen szörnyű csapásról, mely a hazát és abban az egyházat érte. A tanács tagjai

főnnállva hallgatták végig a beszédet és elhatározták, hogy a Felséghez egy részvétiratot írtnek. Elrendeltetett és sürgős körözünyben már értesítették az összes unitárius egyházak és iskolákat, hogy azonnal gyászlobogókat tűzzenek ki; a temetés órájában az összes harangokkal harangozzanak, s vasárnap délelőtti gyász istentiszteletet tartsanak a templomokban és azután gyászünnepeket az iskolákban, hol megfelelő alkalmi beszédekben méltassák a felséges királynéknak, hazánk védőszelének oly szörnyű módon történt elhunytát. Ugy értesültünk, hogy vasárnap délelőtti 10 órakor az Iskolatiszteleten Ferenz József püspök fog beszélni.

A kolozsvári egyetem gyászja.

A kolozsvári m. kir. Ferenz-József tudomány egyetem — alapítója és a haza gyászban való részvételének kifejezésére kitzítte különböző épületein a gyászlobogót, a főépület kapuit is gyászlepelbe vonta, küldött-ségileg részt öhajtt venni a temetés gyászünnepeiben; feliratban mutatja be az egyetem fájdalmát ő Felségének; a helyben tartott gyászistentiszteleteken részt vesz, november 19-én Erzsébet napján gyászünnepeket rendez. Az előadásokat a temetés utáni napig nem kezdik meg.

A város koszorúja.

Kolozsvár város közönsége kegyeleto jeléül koszort fog elhelyezni a királyné ravatalára.

A koszoru babér- és ogyprus levelekből fog állani, hosszú s igen széles fehér szalaggal, a melyen a következő felírás lesz aranyal hímveze:

Kolozsvár szab. kir. város ő császári és királyi Felségének

Az aranyhímzést Páll Anna igazgatónő felügyelete alatt a női par-iskola növendékei végzik.

Szobrot a királynénak.

A tegnapi nap folyamán a királyné szobrára a következő aláírások érkeztek:

Jókai Mór	300 "
Hegedts Sándor	300 "
Végh Arthur dr.	100 "
Weisz Manfréd	100 "
Graenzenstein Béla	150 "
Emmer Kornél dr.	100 "
Radocza János	100 "
Miklós Ödön	100 "
Sámuel Lázár dr.	100 "
Szabó Imre	100 "
Kabós Ferenz	50 "
Köszegi Sándor	50 "
Béldi László	50 "
Purgly Sándor	50 "
Szirákv Imre	100 "
Id. Cséri Lajos	100 "
Dániel Ernő báró	300 "

Összesen 2150 frt.

A tegnapi számunkban ki-mutatott összeg 6850 "

Főösszeg 9000 frt.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, szeptember 13.

— Az erdélyi róm. kath. státuszgyűlés egybehívása. Az erdélyi róm.

kath. státuszgyűlést azon alapon és jog erejénél fogva, melyet számára ősi törvényeink, királyi rendeletek, évszázados gyakorlat s újabban ő császári és apostoli királyi felségének, 1867-ik évi augusztus hó 19-én kelt legfelsőbb elhatározása biztosítanak, közgyűlésre folyó 1898. évi október hó 27-ik napjára Kolozsvárra összehívandónak ítéltém és az Urnak szent nevében ezenel összehívom. A gyűlés tárgyát képezi: 1. az igazgató tanács évi jelentése; 2. a kilépő igazgató-tanácsosok helyeinek szabályszerű betöltése. Ennélfogva van szerencsém felkérni, hogy a folyó évi október hó 27-ére ezenel kihirdetett státuszgyűlésen megjelenni, a tanácskozásookban résztvenni és megjelensérol vagy akadályoztatásáról az igazgatótanácsot mielőtt értesíteni sziveskedjék. Kelt Zsigmondházán, 1898. szeptember 1. Mailáth Gusztáv Károly gróf s. k., erdélyi püspök.

Kolozsvár város részvéte.

Kolozsvár város részvéte impozáns alakban nyilatkozott meg, momentán a nagy királyné halálát követő napon. Mint említettük, még a hírvétele éjjelen gyűlést hívott össze Szvacsina Géza polgármester s a város kitzítő tollu főjegyzője dr. Eszterházy László még azon éjjel megszerkesztette az emelkedett hangú gyászjelentést, melyet már vasárnap kora reggel kifüggesztettek és megszerkesztette a közgyűlés és értekezlet meghívóit is. Ez intézkedésekkel s a közönség kellő tájékoztatása s érzelmeinek jól kifejezése juttatásával lekötözte mind a polgármester, mind a főjegyző a közönséget.

A királyné és a genfi vörös-kereszt.

Tudvalevőleg a genfi vörös-kereszt a szimboluma annak a humanus egyletnek, mely célul tűzte a harezter sebesültjei részére ápoló helyiségeket és eszközöket előkészíteni. E testület Erzsébet királyné védnöksége alatt alakult és izmosodott meg. Szegény nemeslelt nagy királyné. Midőn elfogadta a genfi keresztet a vörös kereszt-egylet szimboluma, gondolt e arra, hogy e város leendő egykor az ő életének Golgothája?

— Harangozás a királyné temetésére. A kolozsvári városi képviselő testület egyik előkelő tagja a harangozás névze azt javasolta, hogy a tornyokban ne az összes harangokat, hanem mindenik tornyban csak a nagy harangot húzzák, ez jobban kifejezi azt a gyászos hangulatot, a mely a temetés alatt az egész országban a szívüket urálja. Továbbá azt javasolta, hogy a temetési óra alatt a templomokban az egyház főlk emlékszedéseket és könyörgést tartsanak, hogy alkalma legyen a közönségnek nagy királynéknak temetésén lélekben is foglalkozni azzal a fenséges lélekkel, mely a maga tisztaságában immár a magasból tekint reánk.

— Rendezés a főtéren. Ismeretes már az olvasók előtt, hogy Kolozsvár város törvényhatósági bizottsága a mult héten tartott közgyűlésen egyhangú határozattal kimondotta, hogy a főtér régi járdáinak szélén ültetett fák kivágassanak, és az új járdák szélén új fák ültetessanak. A tanács ezt a határozatot foganatosította — már intézkedtek a fák kivágására iránt s tegnap a főtér déli oldalán lévő fák már kivágták, s ugyan csak tegnap hozzá kezdték a déli oldalon az aszfalt járda készítéséhez.

volt oly szelid, oly kedves, és gyöngéd szívű, a milyennek lenni gondoltá.

— En nem ismerem a feleségemet, folytatá szomorúan. Ez a szép asszony, a ki nem engedi, hogy a karjaimba fogjam, a ki elfordítja a fejét tőlem és nem néz reám, nem az én szerető Violám; ez a hideg büszke asszony, kinek ajkai a megbocsátásnak egy szerető szavát sem akarják kiejteni, nem az a leány, a kit én a sz-bynoi erdőben tanultam szeretni! Oh, Viola, beszélj hozzám!

— En sem ösmerem fel benned a férjemet, mondá Viola; én egy becsületes művész léptem házasságra.

— És egy becsületes mágnastr találz bennem.

— En a művészt szerettem; a mágnastr nem szeretem, erősíté Viola.

— Az elkerülhetetlenbe bele kell nyugodnod, — mondá Randal. — Mint művész udvaroltam neked és nyertelek meg; most igazi karakteremben kell utánnad járnom és reményem, hogy meg foglak nyerni. Viola, csak azt ígérd meg, hogy nem fogsz elhagyni.

— Soha sem leszek többé boldog veled, volt a lassu válasz. Jobb szeretnék vissza menni Sz-Bynoba, a nénémhez.

— Oda hasztalan mennél, jegyzé meg a férje. Utánnad mennék és sátram az ottani kertben ténem fel és nem mozdulnék onnét addig, míg másodszer meg nem nyertelek. Violám, édesem, hát nem látod, nem érzed, hogy az Ég nekem alkotott tégedet?

— Az ég téged nem nekem alkotott, viszonzá Viola. Ha elgondolom, hogy én, a ki egész életemben oly büszke voltam az állásomra, egy uri dányávé degradálódjam!

Férje mosolygott e szavak felett; nem tehetett róla.

(Folytatása következik.)

— A színház renoválása. A színház renoválási munkálatai csaknem befejezést nyertek, ezért Bölöny József intendáns nejjével tegnap Kolozsvárra jött, hogy a színházat megtekintse. A színház jelenlegi renovált alakjában természetesen igen szép és nagy meglepetés lesz a közönségre nézve, Bölöny intendáns azonban a megtekintés után újabb költségek határozta el magát. Így a nyár folyamán kijavított földszinti támlásszékeket, zártszékeket, páholyléseket nem találta az egészen újja alakított színházhoz illőknek, ezért elrendelte, hogy az összes tléseket teljesen újra huzzák be. A másik újítás a színház előcsarnokában történik. Mindenki emlékeztetik, milyen csunya volt az előcsarnok téglával kirakott alapja. Ezeket most az intendáns rendeltére hatszögletű csementkozakkal fogják kicserélni, a mi a díszesen festett helyiségekhez inkább is illik. Az alsó pályasor alatt a falat márványozott festéssel fogják díszessé tenni, az eddigi szürke meszelés helyett, szóval a közönség a színház régi ábrázatából semmit sem fog látni, minden ki lesz újitva. A függöny is, a mit felvonásközök alatt bocsátanak le, új lesz; a nyár folyamán festetke Keindl Sándor, a kolozsvári színház festője. A színház renoválása az újabb rendelkezések miatt még egy darabig el fog tartani, de azért már 25-ike körül valószínűleg végleges befejezést nyerhet.

Villamos vasut Kolozsvárt.

Örvendtek hírt közlünk t. kolozsvári olvasóinkkal. Az u. n. „sávjá”, a mely nevet a kutyatípró kolozsvári közúti gőzvasut nyerte, megszűnik. Helyébe már a jövő tavasszal villamos vasut lép. Ezzel kapcsolatban egészen más rendszer áll be az utcazi vasutnál. Mindenek előtt megszűnik a főtér rendezői pálya lenni s a Wesselenyi Miklós utcán teher vonatok közlekedni nem fognak. A teher vonatok a Széchenyi téren fognak közlekedni s az u. n. mozdony rendezés kint, a Szentpéteri templom körül levő téren fog történni. A vashidról a Wesselenyi Miklós utcán be a városba vályus sineket fektetnek le, a mik a kocsik közlekedését zavarni nem fogják. A vonatok közlekedése így lesz: A külmagyar utcától Monostorig állandóan minden 10 perczben lesz kocsik közlekedés. A főtér és vasúti pályaudvar között is 10 perczenkint lesz kocsik járás. A főtéren a közp. szálló előtt szállanak át az utasok, a kik a két végponttól a pályaudvarra igyekeznek. A társaság megvette Sigmund testvérek u. n. hízaló teleptét itt rendezi be gőzgépeit a villamos energia fejlesztésére és itt lesz kocsijainak is az elhelyező raktára. A vállalat építési terveit a városi közgyűlés elfogadása után már a belügyminiszter is megerősítette s így a városnak csak a szerződés formaszert megkötése van hátra. A mint a szerződést megkötik, munkába veszik a kiépítést s a kolozsvári villamos vasut a jövő tavasszal már megindul.

— Köszönet. Feledhetetlen férjemnek, Sántay Sándor m. á. v. tisztevezetűnek gyászos elhunytá alkalmából oly számosan juttatták hozzáam részvét nyilatvításait, hogy jelenlegi lelki állapotomban nem vagyok képes egyenként mindenkinek megköszönni. Kérem tehát fogadják mindazon hivatalok, testületek és egyesek, kik a végtisztelességen való megjelenésükkel, — s mindazok, kik a nehéz órákban nyújtott segédkezéseikkal, vigasztaló szavakkal és részvét nyilatvításikkal méltatlan fájdalmat enyhíteni öhajtották, — lezforróbb hálás köszönetemet. Özv. Sántay Sándorné sz. Gzatré Josefina.

Második vashid Kolozsvárt.

Figyelmetztetjük város hatóságát s közúti vasut tulajdonosát, hogy a villamos vasut kiépítésével kapcsolatban ki kellene építeni a második vashidat is. A teher forgalmat nem a jelenlegi vashidon, s a Széchenyi téren, hanem ezen az új hídón kellene lebonyolítani. A forgalom növekedése így is, egy is feltétlenül szükséges teszi két-három év múlva azt az elvileg a városi közgyűlés által már elhatározott vashid építését. Miért csinálnának most dupla költséget, a sinek a Széchenyi téren való lefektetésével, továbbá egy csomó kellemetlenséget a teher forgalom nem helyes irányításával, mikor ezt egy munkával, egy költséggel mindjárt jól is meg lehet csinálni.

Az a társaság, mely a villamos vasutat kiépíti s mely tulajdonosa a közúti vasutnak, pénzügyileg nem egy fába szorult fereg, hogy pillanatnyi takarékossággal kénytelen legyen ma egy csomó kellemetlenséget, holnap egy csomó újabb kiadást önmagának okozni. Ha tesznek valamit, tegyék jól, rendszeresen, előrelátással a jövőre nézve. Alakítsák át a közúti a személyi forgalomra nézve villamossá, mert az helyes.

De a teher forgalmat vonják el egyidejűleg a jelenlegi hídól s építsenek a hídó és major-utca között a szamoson egy vashidat s hozzák a teher kocsikat ezen keresztül a külmagyarutca felé. E vashid költségeihez a város is hozzájárulna.

— A dalias idők és a fiatalság. Az iskolák beállítával tömegesen keresi fel a fia-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1898. szeptember 13.

Tövises és narancsvirágok.

„Az anya büne” szerzőjétől.

Az „Ellenzék” részére fordította: AMICA.

XXV.

(Folytatás.)

(34)

Az anyámnak sehogy sem tetszett ez az eszme; kijelentette azon sejtelmét, hogy ez nem fog jóra vezetni; de a testvérem, Lester grófné, reá beszélt, hogy kívánságomban egyezzek bele. A sors volt-e az, mely Sz-Bynoba vezetett, hogy ott a reám váró feleséget megtaláljam? Viola, eleinte nem volt a gondolatomban, hogy megcsaljak, a hogy te eljárásomat nevezd. Igaz, hogy azt gondoltam, hogy mint szegény ember udvarolok neked és nyerlek meg. De akkor bszélted el a te különös neveltetésedet, hogy nagynénéd az arisztokrácia iránti gyűlöletet beléd oltotta.

Csúdalokoztam, midőn szép ajkaidról olyan azokhoz nem illő szavakat hallottam. Ekkor vétkeztem ellened, ha ugyan azt vétknek lehet nevezni. Adná az Ég, hogy ennél ne volnának rosszabb vétek! — Midőn egy napon azt kérdeztem tőled, hogy hozzá mennél-e egy arisztokratahoz, te azt válaszoltad, — „Nem”; inkább meghalnál; — ekkor mit tudtam volna tenni? Az a gondolat elviselhetetlen volt. Tudtam, hogy eszméid ostobaságok voltak, egy esztelen és elhibázott nevelés következményei. Tehát felvettem magamban, hogy rangomat és állásomat eltitkolom előtled, tudva, hogy ezzel semmit sem érthetok. Azt gondoltam, hogy a mint idő-

sebb leszel, és bölcsőbb, és többit látsza világból, nézeidet méltányosabakra fogod változtatni. Ebben vétkeztem ellened; másban nem. Mióta házasság vagyunk, gyakran kívántam neked az igazságot megmondani; de te olyan keserű voltál az előítéleteidben. És láttam, hogy ezeket a Carstoneknak mennyire szeretted és dicsőítetted, mert önmaguk által lettek azok, a mik. Mind ezek után még most is azt gondolod, hogy rosszul cselekedtem?

— Véleményem arról, a mit te tettél, változatlan marad, volt a válasz.

— Akkor te egy kegyetlen, hidegszívű asszony vagy! Hogy tudsz oly szép és oly hideg lenni? Megalázom magamat. Előismerem, hogy az igazságot meg kellett volna neked mondani.

Hibásan cselekedtem, de abban az időben az nekem helyesnek látszott. És most azért kérek tőled bocsánatot.

Oly szép volt, a mint ott kérlete, hogy a legtöbb asszony készséggel megbocsátott volna neki. Szerelm sugárzott az arcáról, szemei gyöngéd fényvel teltek meg. Talán többit kérte az elégnél; talán ha kevésbé látszott volna aggályosnak, az ő szép büszke felesége engedékenyebb lett volna. De így abban az arányban, a hogy a férj eszedelbb és kétségbe esettebb lett, színe mind keményebb és engesztelhetetlenebb lett iránta.

— Viola, mondá Lord Ryvers, te nem válaszolsz. Nem akarom elhinni, hogy egy asszony oly kegyetlen tudjon lenni, hogy nem bocsát meg egy olyan vétket, ha ugyan te azt vétknek nevezed, a mit teljesen az iránta való szerelemből követtél el.

— Már mondtam, hogy megbocsátom; de semmi sem lehet ugyan az köztünk ismét, a mi volt semmi.

— Ez szeszély, és nagyon kegyetlen szeszély, volt a válasz. Mennyire különbözöl a többi leányoktól! A legtöbbje örülne, ha mint te Ryverselli Lady Ryvers lehetne.

E szavakra a Viola arcát égő pir borította el.

— Az nem az én nevem, kiáltá haragosan, En Randalné vagyok.

— Te nem vagy Randalné, mondá a férje mosolyogva. Te a szép, fiatal és szeretetreméltó Lady Ryvers vagy.

De a saját ügyében e szavaknál nem választhatott volna végtetesebbeket.

Ha van még egyéb mondanivalód — kiáltá Viola, ha kívánod, hogy azt meghallgassam, ne szólíts engem ismét azon a neven; az oly gyűlöletes előttem.

— Gyűlöletes? Pedig azt is adtam neked. Oh, Violám, légy igazságosabb, és kevésbé kegyetlen!

— Csalással adtad ezt nekem. Ha él valaki, a ki a cizmeket teljes szívéből megveti, az én vagyok. Te nagyon sokat adsz a cizmre; pedig ez csak egy üres szó.

— Nem, édes, szakítá félbe a férje, az tisztességet hoz magával.

— En nem úgy gondolkozom. A király czím nem mentette meg Károlyt a vérpadtól; a királyné czím nem mentette meg a Mária Antonia fejét a baktól. A czím nem teszi az embert becsületessé, lojálisá, vagy igazzá; sőt ellenkezőleg, gyakran szabadságot ad a rossz életre.

— Viola, te nagyon keserű vagy. Hogy tudott egy ilyen szép és fiatal teremtes ilyen eszméket alkotni? Ez hihetetlennek látszik előttem.

— Ezek az anyémek, és én páriolom azokat, véremmé váltak, kiegészítő részemek képezik. És nem engedem, hogy Lady Ryversnek nevezzenek.

— Te az előítéleteidben nagyon kemény és keserű vagy — mondá a férje; és a mint Violára nézett, a ki oly hideg, oly biztke volt, azon tűnődött, ha vajon jellemének a megítélésében tévedett e, és az nem

talság a daliás idők gyűjteményét, az Unió kiállítását és az Ereklei Múzeumot. Tegnap Sárkány Lajos dr. igazgató vezetésével dr. Török István, dr. Borcsa Mihály, Geréb Márton, Gráf Jakab tanárok kíséretében a ref. főiskola 3-4. emeleti I-VIII. gimnáziumi osztálya testileg tekintette meg a gyűjteményt. A társaságot Debreczeni Béla könyvtárnok kalauzolta. Azelőtt való nap Alzner János, Wollék Géza, Hudik Béla tanárok vezetésével a kereskedelmi akadémia fiatalai a gyűjteményt a gyűjtemény felett. A nagydíj egy nevezetes tanúja is felkereste az Unió kiállítását. Beöthy és Csányi László kormánybiztosok egykori titkára, Török Antal, a ki Nagy Enyeden él, s a ki maga fogalmazta a proklamáció nagy részét Gazdag proklamáció gyűjteményét is átengedte a múzeumnak.

— **Eljegyzés.** Juhász Mór kolozsvári női szabó, tegnap tartotta eljegyzését Hartmann Fanni kisasszonnyal Kolozsvárt.

— **Szülők figyelmébe.** Ismételt felkerem azon tisztelt szülőket, kik gyermekeik mellé szakképzett nevelőket vagy correptorokat elhajtának fogadni, forduljanak a kolozsvári tanárjelöltek segélyegyletéhez. Hivatalos óra d. e. 11-12-ig Belfarkas utca 8. (Régi vármegyeház) alatt. Imbrey Vilmos sz. i. elnök.

— **Mikor mulatoznak a szászok?** Segesvárról lapunk egyik barátja arról értesít, hogy Segesvár szász lakói közül sokan a „Frank” szálló kertjében holyságban zene mellett mulattak szombaton este, a mikor már Segesvárt is gyorsan elérte a királyné végzetes halálának híre. Mindenütt az országban — a hova csak eljutott a gyász — minden nemzetiség azonnal átadta magát a nemzetet ért gyásznak és fájdalomnak a mely önként kizár minden zajosabb mulatást. Magyarországon mindenki abba hagyott minden mulatozást, míhelt a borzalmas gyászjelentésről értesült. És a Segesvári szászok?

No hát ezek a lojális alattvalók a Frank szálló kertjében zeneszó mellett vigadtak, a mikor a királyné ravatalon feküdt! Hát ehhez kell e valami kommentár?

— **Kiállítás a főző iskolában.** A Mária-Dorothy egyetemi előadásai köre által fenntartott főzőiskolában vasárnap délután a nyári tanfolyam növendékei az általuk készített különféle étkekből érdekes kiállítást rendeztek. Délután négy óráig kezdve tömegesen jelentek az érdeklődők, természetesen túlnyomóan a nő társadalom tagjai, a kiket legközelebbi érdekelték a konyha művészet produktumai. Ezek, valamint több férfi vendég is nagy érdeklődéssel szemlélte a kiállított étkeket, melyek valamenynyire igen izlőse készítmények és jó ízű dolgok voltak. Vajás szeletek, káposzta, tojás, libamáj pástétom, lazac, béles félék, kurtós kalács, apró csukor sütemények, krémek, dobos, linczer és pischinger torták, csukor készítmények, leves tézák, különféle kenyerek, kalácsok stb. képeztek a kiállítási tárgyakat, melyeket a növendékek és az egyetemi választmány néhány buzgó tagja a kiállítás végén a jelentkezők közt elárulhattak. Alig félóra vasárnap alatt az összes étel elkapkodta a közönség. Az iskola vezetője Burján Jánosné urasszonynak mindenki őszintén gratulált a felmutatott sikerhez. Az új vezető nő későbbi teljes mértékben hivatott arra a szerepre, s az ő szakavatott vezetésével a közhasznú iskola bizonyára gyorsan népszerűvé fog válni. A leányos szülők csak leányaik komoly érdekeit szolgálják, ha néhány hónapra oda küldik a leányaikat. Ebben az iskolában sok olyat tanulhatnak, a minék az életben nagyon is jó hasznát veszik.

— **Inger Szoliman expedíciója.** Inger Szoliman expedíciójáról egyre-másra érkeznek az érdekes levelek, melyek az expedíció állítólagos fényes sikereiről számolnak be. Most már a bécsi lapokban is kezdik tárgyalni a dolgot. A „Reichswehr”, melyre pedig sohasem lehetett ráfogni, hogy a magyarokkal rokonszenvezett volna, ugyancsak dicőreleg ír az expedícióról s többek közt azt mondja: „Fájdalom ez alkalommal is bebizonyult, hogy leleményesség dolgában a magyarok egy lóhosszal mindig megelőznek bennünket!” Ez nagy dicsőítést ránk nézve a „Reichswehr”-től. Az igaz, hogy a cikket Lachmann egykori bécsi újságíró írta, a ki tudvalegőleg tábornoki rangot visel Inger Szoliman szomáli emir országában. Ugy látszik, hogy a bécsiek nem nézik szédelgésnek a dolgot, hanem egész komoly vállalkozásnak, legalább az említett lap úgy nézi, mert a Lachmann cikket teljesen közölte tárczájában, minden megjegyzés nélkül. A cikket pedig ugyancsak ékes szavakkal szól az expedíció sikeréről és magasztalja a vállalkozó lelkes magyarokat és a kormányt, hogy az expedíció létesítéséhez módot nyújtott.

— **Az anarkisták.** Egy lap azt írja, hogy két hónappal ezelőtt a zürichi anarkisták gyűlésezt egy sörpinczéban, a melyen egy Luccheni nevű is részt vett. A gyűlésen elhatározták, hogy még október elseje előtt egy uralkodónak el kell esni az anarkisták töre alatt. Umberto olasz király volt áldozatul kizemelve. A gyűlésen részt vett egy francia ügyvéd is, a ki a párisi titkos rendőrség fejét értesítette az összeesküvésről. Dolcás külügyminiszter megbízásából értesítették erről az olasz kormányt, a mely azonnal megtiltotta a szükséges intézkedéseket. A francia rendőrség sem mulasztotta el az intézkedések megtételét Faure védelmére, mivel egyes anarkisták a francia köztársasági elnök

ellen is terveztek merényletet. 14 nappal ezelőtt egy másik anarkista-gyűlés volt, a melyen Luccheni többen árulással gyantsították. Luccheni haragosan hagyta el a gyűlést e szavakkal:

„Pajtások, esküszöm, hogy egy hónap lefolyása alatt egy királyt vagy egy királynőt megölök.”

— **Merénylet Lajos Viktor főherceg ellen.** Még fel sem ocsodtunk a tegnapi borzító szerencsétlenség hatása alatt, az O. H.-nak máris újabb merényletet jelentenek Fiuméből, melyet állítólag Lajos Viktor főherceg ellen követtek el. E jelentés szerint, melyet mi legnagyobb fenntartással közlünk, a főherceg a tengerparton sétálva többször észrevette, hogy egy gyanús alak, a ki állandóan egy bot-puskát, vagy bottört hordott magánál, utjában követi. A főherceg eleinte nem méltatta a gyanús alakot nagyobb figyelemre, de mikor az mindinkább — közelébe igyekezett férközni, — elhatározta, hogy ő maga elfogja. — A gyanús idegen a legközelebbi sötétlét követve Lajos Viktor fbg. s annyira közelébe télokodott, hogy az hirtelen visszafordulva, megragadhatta. Mikor az érezte, hogy a fbg. nála sokkal erősebb, csak azon igyekezett, hogy elmenekülhessen. Egy erőszakos rántással kiszabadította magát a főherceg kezétől és futásnak eredt. Sikertelen elmenekülte Lovrana felé. Lajos Viktor főherceg maga mondogta el a dolgot környezetének, egyszerűen megtiltotta, hogy bárkit is értesítsenek felőle. A dolog nem is jutott volna nyilvánosságra, de Lajos Viktor herceg most négy napja Fiuméből maga elbeszélte a dolgot. A merénylet kiletét nem sejtik.

— **Északnémetországi nő,** végzett konzervátorista, alapos oktatást ad zongorázásban, valamint francia és német nyelven. Címe: özv. Bagotai Lengyel Jánosné, Belközép-utca 9. szám.

TANÚGY.

A segesvári ujonnan felállított állami polg. leányiskolában, mely mellé egy házias jellegű internátus is lesz beállítva, a beiratások immár kezdetüket vették, s miként onnan írják, az új iskola iránt szép rokon-szenv nyilvánul a tanítató szülők és közönség körében. Az I. II., esetleg a III. osztályban a tanítás — a még hátralévő munkálatok miatt — f. hó 15-én kezdődik, mely időig a beiratások meghosszabbittaknak.

MŰVÉSZET.

Az állami színházak gyásza. A budapesti Nemzeti Színház és az Operaház Erzsébet királyné halálával, az országot sújtó gyászeset miatt szeptember 17-ig nem tartanak előadásokat. A gyász után az első előadás vasárnap lesz mindkét budapesti színházban. A belügyminiszter meghívására Bölöny József, a kolozsvári Nemzeti Színház intendánsa is beszüntette az előadásokat a nagyváradi színpadon szeptember 17-ig. Az első előadás a gyász után ott is vasárnap lesz, a mikor „1848” kerül színre.

A színházi főpróbák. A Vigaszínház igazgatósága, — abból az alkalomból, hogy egy-két laphal a főpróbák megszűntetésének eszméje merült fel, értekezletre hívta össze a fővárosi sajtó színi referenseit. Ez értekezletből a színház vezetősége tájékozni akarta magát arról az állásponttól, a melyet a színi kritikusok ebben az ügyben elfoglalnak. Az értekezleten a napi lapok legnagyobb részének színi referensei jelen voltak s nagy többségük a főpróbák fenntartása mellett foglalt állást.

IRODALOM.

„Gazdák könyve”. István gazdának, a „Néplap” ismert szerkesztőjének jó kis könyve jelent meg a fenti címen, melyet ajánlunk a gazdák, lelkesek és tanítók figyelmébe. A „Gazdák könyve” felöleli az egész mezőgazdaságot, szól a talajművelésről, trágyázásról, gazdasági növényekről, állatokról, méhésztől, baromfiakról, selyemhernyóról, gyümölcs- és konyhakertésztől, nemesez fűzművelésről, szőlőművelésről, borkészítésről, a gazdálkodás rendjéről, számviteléről és egyéb hasznos tudnivalókról. A könyv ára köve és ajánlott bérmentes küldéssel 2 ft 20 kr., megrendelhető Romby Dező szerzőnél, Budapest, VI., Egyetem-utca 4. sz.

Gyászrovat.

Kolozsvár városának — egy derék férfial halt meg; dr. Velis Simon ki Kolozsvár városában ötven éves korával szolgált a közegészség ügyét, egy időben virágzott vizgyógyintézetet alapított, hosszas szenvedés után meghalt. Velis Simon több mint 30 éve vegetariánus is volt, gyászjelentése így szól:

Már özvegy dr. Velis Simonné, Veress Veróna Emma, néhai Veress Miklós ref. lelkes leánya, egy a közeli, mint a távoli rokonok nevében mélyen szomorodott szívvel tudatják, hogy dr. Velis Simon, hydro-pata orvos, sebész, szülész és szemész, a kolozsvári vizgyógyintézet igazg. orvosa, f. hó

10-én d. u. fél 5 órakor, áldásos és érdem-dús életének 88-ik, második boldog házassága 22-ik évében, hosszas és kínos szenvedés után megszűnt élni! Földi részei f. hó 12-én hétfőn d. u. 4 órakor fogtak a rom. kath. vallás szertartása szerint, külmonostor utca 19. számú szállásáról a köztemetőbe kísértetni, lelkéért a szentmise-áldozat folyó hó 13-án d. e. 10 órakor fog a Szentferenczrendiek óvári templomában az Egk Urának bemutattatni, mely mindkét végtisztességtételre szomorúan meghívattak, az elhunynak rokonai és tisztelői. Áldás emléken! Kolozsvárt, 1898. szeptember hó 10-én.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratait, telefon tudósításait, és sürgöny-leveleit.)

A királyné halála.

Erzsébet királyné ő Felsége holttestét tegnap vizsgálták meg az orvosok Kufstene gróf berni követ, Berzeviczy altábornagy főállású mester, Sztáray grófné udvarhölgy és a főügyész jelenlétében s ez alkalommal — a mint a Magyar Távirati Iroda jelenti — egy kilenczedfél cm. hosszú szurt sebet konstataáltak, a mely a negyedik bordánál keresztül hatolt a mellkasban, átmege a tüdőn és az egész szíven és erős belső vérzést okozott, a mely lassan és fájdalom nélkül időzte elő a halált.

Gyászfelvonulás Genfben.

Genf, szept. 13.

A már jelzett gyászfelvonulás tegnap a legimpozánsabb módon folyt le. Déléltől 10 óráig a bűntény színhelye körül levő utcákat elzárták. Döbben a menet megindult, hogy a Beaurivage szálloda előtt elvonuljon. A menetet díszgyenruhás csendőrök és a kormány hűbírjai, a kik nemzeti szintű köpenyeket viseltek, nyitották meg.

Az első sorban lépdelték a kormány elnöke és a nagy tanács elnöke. Utánuk mentek a kanton törvényhozó testülete és a főügyész, a nagy tanács tagjai, a bírák, a konzuli testület, Genf város városi hatóságai és a kanton szomszédos községeinek polgármesterei. A menetet a többi résztvevők zárták be, a kiknek számát 30.000-re teszik. A fogadó erkélyén megjelentek Ausztria-Magyarország képviselői. Hajadon fővel, láthatólag mélyen megindulva nézték a nagyszerű elvonulást és meghajoltak az elvonuló méltóságok előtt. A város minden harangja zugott, minden üzlet és hivatal zárva volt. Valóságos nemzeti manifestáció volt ez.

A hercegprimás körlevele.

Vasary Kolos hercegprimás a következő körlevelet intézte egyházmegyéje papságához:

Tisztelendő Testvérek! Mélyszégyen fájdalomtól lejutottam, az emberi gonoszság nagyságától megdöbbentve, remegő kézzel írjuk e sorokat Hozzatok. Nemzetünk édes anyjának, Erzsébet királyné ő Felségének bennünket oly melegen szerető szíve megszűnt dobogni! Országunknak nincs többé védő angyala!

Idegen földön, a hol súlyos testi szenvedése közepett enyhét és üdülést keresett, Genfben f. hó 10-én délután gyilkos kéz oltotta ki drága életét!

Nem a csendes halálának rendes után küldött el körülből. Erőszakosan rabolta el tőlünk az orgyilkosnak borzalmas tette. Kegyetlen volt, nagyon kegyetlen az a kéz, a mely Urunkot, királynékat, vigasztalunk, búszkosságunkat dűva módon szakította le szívükről.

Kegyetlen volt az a tűz, mely millióknak szívét sebezte meg véresen. Sir, zokog a nemzet és a zsoltárossal panaszkodik Isten előtt: Körülvettek engem a halál fájdalmai; a gonoszság árjai megháborítottak engem; eldöbegték a halál törei. Zsolt. XVIII. 5.

De tisztelendő Testvérek, ne merüljünk el egészen fájdalomaink tengerében!

Vigasztalunk, erősítsünk kell azoknak szívét, kiket e rémtületes csapás a legborzasztóbban érintett! Ő Felsége a király életének a támaszát, fényét; Gizella és Máriai Valéria főhercegnők ő Fenségei a legszívesebb édes anyát, a felséges uralkodó család legkedvesebb rokonát veszítették el.

E nehéz órában az alattvalók szeretetének és hűségének kell felmelnia a király és az uralkodó család lelkét.

Boruljunk le azért Isten elé és kérjük szívünk egész hevével az ég Urát, hogy kegyelmének bőséges áldásával e yhitse ő Felségének és a királyi családnak mélyszégyen szenvedését. Kérjük a szomorú Vigasztalóját, hazán Nagyasszonyát, hogy hatalmas közbenjárásával legyen segítségére a Felségek urnak, midőn Isten a szenvedések ezen újabb kelyhét adja kezébe.

Kérjük az irga'las Istent, hogy nemzettünknek a megpróbáltatás e napjaiban erőt és bátorságot adjon.

Kérjük a hatalmas Eget, hogy édes hazánkban ne engedje megnyitni azt a borzalmas örvényt, melyből ily világrendítő gonoszságok fakadnak.

Boldogult királynénkért pedig könyörögjünk, hogy annyi földi szenvedés által megtisztulva, Isten színéről-színre való látásában találhassa meg az örök békességet és boldogságot.

Egész fájdalomunk és mély gyásznak külső nyilvánítására rendelem ezennel, hogy a temetést megelőző három napon át minden káptalani, plébániai és szerzetesi templomban az esti harangzó előtt fél óráig az összes harangok szóljanak.

A temetés napján feledhetetlen jó királynénk lelki üdvéért a nevezett összes templomokban a hivatkozott előzetesen közlendő ünnepélyes gyász istentisztelet tartassék és arra az összes helyi katonai és polgári hatóságok, egyesületek és tanintézetek külön és ideje korán hívassanak meg a plébániai hivatalok által. A temetés napján továbbá a déli és esti harangzó előtt ugyancsak fél-fél óráig szóljanak az összes harangok.

A főegyházmegye területén létező összes tanintézetek előjáróságait különösen felhívom még a következőkre.

A temetés és gyásztisztviszletek napjain a tanintézetek működése szüneteljen.

A gyásztisztviszletek után, a melyek a tanuló ifjúság számára esetleg külön is tarthatók — az összes tanintézetek gyász-ünnepélyt rendezzenek, a melyen az intézet egyik tanára, vagy tanítója a nemzeti csapás nagyságát méltassa; az elhunyt Királynénk emlékeztet, a megrendítően szomorú eseményeket megfelelő módon, kegyelmes szavakkal véssék az ifjúság lelkébe.

A mély fájdalom és szomorúság érzelmében egybeolvadva, ostromoljuk mindnyájan hű imáinkkal az Eget, hogy hűn szeretett koronás királyunk ő Felségét, valamint fenséges családját és nemzetünket vigasztaló kegyelmével erősítse a mondhatlan csapás elviselésére; sürd könnyekkel megsirattott királynéknak pedig adja meg a mennyei jutalom végnélkülni boldogságát. Amen.

Esztorgom, 1898. szept. 11.

Kolos,

bíbornok, hercegprimás.

Luigi Luccheni.

A „B. H.” tudósítója meginterwiewolta Aubert genfi rendőrfőnököt, aki a gyilkost mindjárt elfogatása után kihallgatta.

A rendőrfőnök szerint Luccheni egy cseppet sem volt felindulva, midőn elfogatása után a rendőrségre vitték.

Luigi azóta is egész nyugodtan viseli magát a börtönben ssteleletein a legnagyobb nyugodtság látszik. Tudja, hogy halálra elnem ítélik a egykedvűen várja ügyének a lebonyolítását.

Mikor tudatták vele, hogy a királyné meghalt, egyszerűen csak annyit felelt:

Ezt akartam.

Uralkodók a temetésen.

Bécs, szept. 13.

Főudvarmesteri hivatalhoz már eziről érkeznek a bejelentések a temetésen való részvételre.

Ma délelőtt érkezett meg Vilmos német császár sürgönye, melyben tudatja, hogy a temetésen személyesen részt fog venni.

Ezenkívül a szász király is tudatta megjelenését.

A király mondása.

A király ma hozzátartozói előtt nyilatkozik:

Ennek a kiváló asszonynak kiváló tiszteletadást szántam. Ebből a kijelentésből nagyszerű alapítványokra gondolnak.

A király és pápa.

A pápa a gyászos hír vétele után táviratilag fejezte ki részvétét a királynak. A király táviratban köszönte meg a pápa részvétét s még arra kérte a pápát a táviratban, hogy imádkozzék a szerencsétlen megdicsőült hitvese lelki üdvéért, érte és családjáért.

A képviselőház ülése.

A képviselőház csütörtökön, e hó 15-én délelőtt 11 órakor, a főrendiház pedig ugyanaz nap délután 12 órakor

tartandó ülésén fogja megállapítani a királyné ő Felsége temetésén való részvételének módjait. Hír szerint a képviselőház 20 tagú küldöttséget választ, a melyben valamennyi párt képviselve lesz.

Tűz.

Budapest, szept. 13.

A nyugati pályaudvaron ma ismeretlen okból tűz támadt s elégett 3000 hordó nafta óriási lánggal.

Újabb vallatás.

Genfből sürgönyzik: A vizsgálóbíró újabb vallatás alá fogta Lucchenit.

Kijelentette, hogy ő nem bolond, sem nem nyomorult.

A felmutatott ráspolyt magáénak vallja.

Azt állítja, hogy a hegye nem volt letörve.

Elmondja életéből, hogy egy izben egy hercegnél szolgált, a hol jól bántak vele.

Hanem azért mindig az volt az én eszmém.

Micsoda? kérdé a vizsgálóbíró.

Az anarkia felelte. Budapesten két hétig volt. Ez alatt kétszer látta a királynét.

Beismer mindent, semmit sem bán, mert tetteivel az anarchiának tett szolgálatot.

Pestis.

Bombay, szept. 12.

Keletindiaiban kitért a pestis. Bombayban pár nap alatt 2800 haláleset történt.

Angolok részvéte.

London, szept. 13.

A temetés napján Londonban gyászmise lesz. A temetésen a diplomáciai testület részt vesz.

Vasúti szerencsétlenség.

Pécs, szept. 13.

Rétszállás és Sárbogárd között vonatösszeütközés történt. Több haláleset és sebesülés történt.

Muszkaszország részvéte.

Moszkva, szept. 13.

Oroszország a királyné temetésén küldöttségileg képviselteti magát. A küldöttség ma indult el.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLOS.

Felolós szerkesztő és lap tulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.

GYÁSZ-LOBOGÓT

leggyorsabban szállít a

„KEGYELET”

temetkezési intézet

Belközép-utca 10. szám

a tiszt. Minorita-társház alatt.

Telefon 402—401.

Telefon 402—401.

Ki akar 1,000,000 koronát nyerni?

Az Osztyálsorsjegyek folyó hó 14-én tartandó húzásra vétele sorsjegyek 13-áig a „LUDASY”-féle tőzsdében Főter 3. szám kaphatók.

Ez alkalommal kerül húzásra az

1,000,000 korona

főnyeremény.

3—3

Szülők b. figyelmébe!

Gyermekek teljes felruházása a legjobban és legolcsóbban csak

Sipos Testvérek

férfi, női és gyermek cipő, kalap, fehérnemű és divat-áru házában beszerezhetők.

Kolozsvárt, Belmagyar utca 3. szám.

(14—20)

Hirdetések.

Sz. 24959—898. tan.

690. 1—1.

Hirdetmény.

Kolozsvár sz. kir. város hivatalai részére az 1898—99-iki téli időszakra 270 kuraöl bükfa beszerzése válván szükségessé, felhívjuk a vállalkozni szándékozókat, hogy szabályszerű írásbeli zárt ajánlataikat legkésőbb **1898 évi szeptember hó 19 én déli 12 óráig** a városi tanács iktató hivatalába adják be és ugyanaddig a mintaöleket is a városház udvarán állítsák fel.

Bánatpénzül a kért árak 5%-a a városi házi pénztárnál készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban előlegesen letételező és a házi pénztár által erről kiállítandó elismervény az írásbeli zárt ajánlathoz csatolandó.

Az árlejtési és szerződési feltételek a városház I. emeleti 9. 10. sz. irodájában Dr. Szabó Gyula v. tanácsos urnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsának 1898 szeptember 10-én tartott üléséből.

Szvacsina Géza
polgármester.

Kerestetik

egy jó fekvésű birtok haszonbérbe vételre,
800—1000 holdas.

Ajánlatokat a feltételek közlése mellett posta útján elfogad **Meiszner Sándor** Kolozsvár Különosor-utca 42.
683 2—3

Kolozsvári vízmű- és csatorna-vállalat.

ZELLERIN M. gyári részvénytársulat

Magyarországon a legrégebbi, 40 év óta fennálló

vízmű- és csatorna-vállalat

Többszörösen kitüntette.

Fő és vidéki városokban több mint **6000** magán és nyilvános épületet rendezett be.

AJÁNLJA MAGÁT

a n. é. kolozsvári ház-tulajdonosoknak, — mint a házi vezetékek összeköttetésére és a városi vezetékek készítésére egyedül jogosult vállalat — a leghatékonyabban

házi vízvezetékek és csatorna-munkák, vízkagylók, Closetek, fürdők, öntöző-csapok berendezésére.

Költségvetéseket, tervezeteket díjtalanul szívesen készít a

ZELLERIN M. gyári részvénytársulat
kolozsvári vízmű- és csatorna-építés vezetésére,
(Kolozsvár, Belmagyar-utca 45. sz.)

Ugyanitt kapható: „Praktikus tanácsadó a házi vezetékek kezelésére.” — Ára 1 frt.

Kolozsvári vízmű- és csatorna-vállalat.

Irnoki állást keres

állandó alkalmazás mellett 32 éves, keresztény, nős ember, jó hivatali bizonyítványokkal és igen jó írással hivataloknál, vagy magán irodákban.

Szorgalmam páratlan, de proteccióm nincs, azért ezúton pályázom. 688 1—1.

Czím a kiadó-hivatalban.

VILLAMOS CSENGŐ
berendezéseket és javításokat
a legjutányosabb árban elvállalok!
Kolozsvárt, Páris-utca 12. szám.
688 1—1

A kolozsvári közúti vasút részv. társ. mint a
Magyar általános hitelbank szén-osztályának
ordélyrészi vezérképviselője

elfogad megrendeléseket úgy fuvarokban — 100 kgr-tól kezdve — valamint kocsi-akománnyokban szállítandó **Lupényi** (urikány zsílvölgyi) legkötőbb minőségű darabos-, salon-, koczká-, dió-, rostált és portmentes akna-, por- és kovacsoló-készékre,

továbbá:

Felső-sziléziai legkötőbb minőségű koczká- és dió- pirszenre. (k o a k s z.)

Állandó nagy raktár: A közúti vasút forgalmi telepén.

Bármely minőségű kőszén, — illetve pirszen anyagban megrendelés — akár fuvarokban, akár pedig kocsi-akománnyokban kívántatnék a szállítása, azonnal és a legpontosabban fogantatottatik.

A befuvarozás kizárólag a közúti vasút saját szénszállító szekerain eszközöztetik.

Erdélyi állomásokról beérkező megrendelések a legrövidebb idő alatt — közvetlen a lupényi kőszénbányák által — teljesítettnek.

A közúti vasút anyagraktára elfogad továbbá megrendeléseket 4 köbméterenként és kocsi-akománnyonként saját raktárából azonnal hazafuvarozandó **I. rendű bük tűzfára.**

Iroda: Belmagyar-utca 6. sz. Tárbeszélő állomás: 97.

Raktár: a közúti-vasút forgalmi telepén közraktárak mellett.

Tárbeszélő állomás: 155.

Megrendelések elfogadtatnak: Reményik L. és fia főtér, Kiss Ernő főtér, Könyv Sándor főtér, Szele Márton főtér, Boskovics József belkőzp-utcai, Papp Ernő belhid-utcai, Weinberger és Thaler belmagyar-utcai üzletében Kolozsvárt. 967. 79—0.

Eladó házastelek !!

Kolozsvár Jókai-u. 3. számu

igen jól jövedelmező

emeletes bérház

melyen **10,000** frt előnyös törlesztéses kölcsön van,

örök áron eladó.

Értekezhetni ugyanott: **Ferenczy Gyula** bank-igazgató ural. 670. 3—3.

Kérje

The Continental
a Bodega Company.

világhírű spanyol és portugál
borait

Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb
fűszer és csemege kereskedé-
sekben, valamint poharaként
az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.

Saját fiók. Budapest
csakis: IV. Kossuth-lajos és V. Pál utca
sarkán a Contin-Casinnal szemben

561. 4—20.

A csucsa vasuti állomástól

kitűnő állami s illetve megyei úton 9 kilométerre fekvő
„Gerebenes” nevű

190 hold 395 ööl területű és

bük erdőn

termelhető hasáb tűzifa eladó.

Ertekezhetni tulajdonos **Br. Györfy Pállal** —
Krasznán. 648. 8—10.

A ki szép akar lenni, használjon MARGIT CRÉMET, de a bevásárlásnál legyen óvatos, kérjen valódi Földes-féle MARGIT CRÉMET.

A szépség emelésére, tökéletesítésére s fentartására legkötőbb, teljesen ártalmatlan, vegyített és zsírmintes készítmény a
MARGIT-CRÉME.

Hatása meglepő.

Pár nap alatt szünteti szeplőt, májfoltot, pörsemet, pattanást, bőrtálat (mintessér) és minden más bőrbaját. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is üde, bájos arcszint kölcsönöz.

Dr. Mosengeil és Metzger hírneves tanárok az arcon levő ráncokat mas-sage által tüntetik el. Erre kiválóan alkalmas a Margit Crème. — Ha az arcot naponként Margit Crémével masszírozzuk, nemcsak a szeplők, májfoltok és egyéb arctisztatlanságok, hanem a ráncok, himlőhelyek és egyéb rendellenességek — melyeket öregség, gondok, betegség stb. okoztak.

Övszer a nap és szél befolyása ellen. Nappal is használható.

Nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.

Margit hölgypor 60 kr.

Margit szappan 95 kr.

Margit fopép (Zahnpasta) 50 kr.

Rosetter hajregenerátor az ősz hajnak eredeti színét adja vissza 1 frt.

Hajszőkítő bármely haját aranyozókere fest, 50 kr. és 1 frt.

Tannochinin-pomádó legjobb hajápoló és növesztő 95 és 50 kr.

Világosvári Bohus-hajuszpedrő dőlczeg szép bajusz nevelésére 25 és 35 krajczár.

FÖLDES KELEMEN,

Arad, Deák Ferenc-utca 11., Laboratorium: Lázár Vilmos-utca 1. szám.

Bel- és külföldi gyógyszerészeti és hygienikus különlegességek, kötszerek, toilette cikkek raktára. — Telefon III. szám.

Főraktár Budapest Török József, Király-utca. Raktár minden gyógyszertár-ban. Három frton felüli rendelmények bérmentve küldetnek!!

Raktárak Kolozsvárt: Dr. Hintz György, Tanács József és Burger Frigyes uraknál. 588.10—70.

Óvakodjunk a hamisításoktól és utánzatoktól, csak akkor valódi, — ha minden doboz czimeres védjegyemmel van lezárva!!

TEUTSCH-féle BOROK!

Fehér és vörös **ERDÉLYI** asztali borok literes palackokban.
Fehér és vörös **ERDÉLYI** pecsénye és csemege borok bonteliákban.

Kaphatók:
Kolozsvárt: SEGESVÁRY és TÁRSAI-nál.

Brassóban: Heeshalmer J. I. és A., Zintz H.,
Harth K., Müller Gy., Petersberger H.,
Kóhalom: Falk Károly, Tomp József,
S.-Szt.-Györgyön: Gyárfás A., Leonhardt és társa,
Parajdon: Czudi Számi,
Cs.-Szereda: Jakab és társa,
Sz.-Udvahely: Gál János,
Gy.-Szt.-Miklós: Keresztes Gerő,
Medgyes: Leher Károly,
M.-Vásárhely: Eckwert József,
Sz.-Régen: Róth Vilmos,
Besztercezen: Schmidt A., Fleischer testv.,
Deesen: Rehak Agoston,
Gyulafehérvárt: id. Misselbacher J. B.,
Szászvároson: Zobel M. G.,
Piskin: Zeidner Gusztáv,
N.-Szeben: Billes Jánosnál.

622. 6—10.
Dugaszba égetett védjegy.

ÜZLET MEGNYITÁS KOLOZSVÁRT!!

ALAPITTATOTT 1845.

BUDAPEST,

IV. ker. Múzeum-körut 1. szám.

NEUMANN M.

BÉCS,

I. Kärntner-strasse 19.

Zágráb, Arad, Debreczen, Fiume, Nagy-Várad, Kassa, Temesvár, Belgrád, Szerejavo, Szofia, s. a. t.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy **Kolozsvárt, Főtér 14. szám alatt** (Plébánia épület) egy

férfi-, gyermek-, fiu-ruhák t á r t megnyitottam

és annak megtekintésére a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívom.

Raktáram kizárólag **saját műhelyemben készült** kész férfi-, fiu- és gyermekruhák áll.

691 1—25

Mérték szerinti rendelmények a legfinomabb kivitelben eszközöltetnek a **dus minta gyűjtemény** a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll.

Üzletünk elve: **lelkismeretes, pontos** kiszolgálás szigorúan határozott és minden darabon látható árak.

A nagyérdemű közönség érdekét vélem szolgálni, midőn czégem tevékenységét egész **Erdélyre kiterjesztem** és azon biztos jó reménynek nézek elé, hogy mint az **Osztrák-Magyar Monarchia**, valamint a külföld **nagyobb városaiban**, ugy itt is a nagyérdemű közönség elismerését, valamint feltétlen bizalmát — üzletem szolid alapon vezetésé által — megnyerem.

NEUMANN M.

Ny. Magyar Mihály nyomdájában Kolozsvárt.